

Emlékezés Bangó Ferencre születésének 80. évfordulóján

Köztiszteltben álló személy volt mint pedagógus, mint galambtenyésztő egyaránt. Kora ifjúsága óta minden szabad idejét a magyar galambtenyésztés fejlesztésének szentelte. Annak idején mint a *Magyar Galambtenyésztők Országos Egyesülete* elnöke, évtizedeken át hivatott vezetője volt a magyar galambtenyésztésnek. Az országos egyesület irányítása mellett széles körű irodalmi munkásságot fejtett ki, harminc éven át gyakran jelentek meg cikkei az összes hazai kisállattenyésztési szaklapokban.

A második világháború előtti években „MODERN TENYÉSZTŐK LAPJA” címmel önálló galambtenyésztési szaklapot szerkesztett, illetve adott ki, amelyben neves állattenyésztők, biológusok, hazai és külföldi galambtenyésztők cikkei jelentek meg. E lap szerkesztése mellett igen jelentős anyagi áldozatokat is hozott a magyar galambtenyésztés felemelkedésének nagy ügyéért. Nem beszélt, hanem tett. Így ismertük, míg élt, és így él tevékenysége emlékeztünkben.

Rozsnyón született 1898. június 3-án, meghalt Budapestén 1961. november 19-én. Foglalkozását tekintve magángimnáziumi igazgató volt.

Bangó Ferenc a *nagy galambász* iránt érzett elismerés és tisztelet kinyilvánítása érdekében *dr. Erdei Ferenc* akadémikus, az akkori földművelésügyi miniszter és *dr. Szécsényi István* összegyűjtötte és sajtó alá rendezte a szaklapokban megjelent nagyobb jelentőségű cikkeit, majd könyv formájában megjelentették.

A „Galambtenyésztés” című könyv távolról sem tükrözi azt a nagyméretű munkát, amelyet a szakirodalom területén kifejtett. Ez a könyv mégis maradandó emlék, tisztelet az ízig-vérig galambtenyésztő iránt, aki egy életet áldozott a galambtenyésztés legeseményibb céljainak megvalósításáért.

Elénk kapcsolatot tartott fenn külföldi tenyésztőkkel, nagy szakértelmét mindenkor elismerték és értékelték. A tenyésztés népszerűsítése érdekében több nagy kiállítást rendezett, amelyek közül ma is emlékezetes a *Corvin Áruház*-ban megtartott nagysikerű kiállítás. Nevéhez fűződik az 1957-ben a *Lónyai-utcai Református Gimnázium* nagytermében megrendezett első *Nemzetközi Galambkiállítás* megszervezése. A magyar galambtenyésztés történetében először a kiállítás emlékére és tiszteletére 6 értékből álló bélyegsorozatot adott ki a *Magyar Posta*. A bélyegeken *Komáromi szivhátú bukó*, *Budapesti rövidcsőrű*, *Magyar óriás*, *Szegedi keringő*, *Magyar páva* és *postagalamb* stilizált képe látható.

Bangó Ferencet fanatikus galambszeretete hamarosan a rövidcsőrű fajtákhoz vezette és ezek tenyésztése terén egészen *rendkívüli eredményeket* ért el. Igazi tenyésztő-művész volt, az „élő szervezet szobrásza”. A *Budapesti rövidcsőrű* fajta kitenyésztését ő kezdeményezte, és ezt a fajtát mint az egyik legjelentősebb kisállattenyésztési sikerünket nagy elismeréssel említik az egész világon. Tenyésztőtársai és tisztelői a rövidcsőrű galamb tenyésztése terén elért eredményeiért „Aranykoszorús mestertenyésztő” címmel és az ezt jelképező aranykoszorúval tüntette ki. Ma az idő távlatából látjuk, hogy még ettől is többet érdemelt volna. Sajnos abban az időben a galambtenyésztés nem számított termelési ágazatnak és kifejezetten sportnak tekintették.

Gazdag tapasztalatait nem rejtette véka alá, igye-

Bangó Ferenc, Báldy Bálint Kossuth-díjas társaságában az általuk kitenyésztett Magyar pacsirta galamb küllemét vizsgálják
Foto: Szikora

kezett azokat közkinccsé tenni. Emlékezetes marad sok-sok előadásai között az MGOE újpesti fiókegyesületében 1927. november havában a „Bécsi rövidcsőrű galambokról” címmel elhangzott előadása. Ezt az előadásszöveget az „APRÓJÓSZÁG” című szaklap 1927. december 15-i számában teljes terjedelemben leközölte. Hasznos tevékenységének elismerésül a *Magyar Galambtenyésztők Országos Egyesülete* örökös dísztagjává választotta.

Életének utolsó szakaszában a gödöllői *Kisállattenyésztési Kutatóintézet* galambtelepének volt a vezetője. E tisztségében *Báldy Bálint*, Kossuth-díjas kutatóintézeti osztályvezetővel karöltve dolgozott egy új és magyar *gazdasági galambfajta* kitenyésztésén, amelyet *Magyar pacsirta galambnak* neveztek el. Még néhány évvel ezelőtt *Baja* és *Bácsalmás* környékén jelentős mennyiség volt ebből a fajtából. Ő már akkor látta, hogy a sporttenyésztés mellett a galambtenyésztés egyik ágazata, export árutermelés színvonalára fog emelkedni, a többi háziszárnyasfaj mintájára. Amiért annak idején dogozott, harcolt, az ma valósul meg. Az új gazdasági galambfajta országos elterjesztésében a hirtelen bekövetkezett halála akadályozta meg.

Jól emlékszem arra, hogy kb. 20 esztendővel ezelőtt mennyit fáradozott azon, hogy egy olyan nagy terjedelmű, színes borítóval kombinált galambtenyésztési szaklapot engedélyezzen a *Földművelésügyi Minisztérium*, amely elegendő ismeretanyagot és jó minőségű képeket közölne a galamb- és a díszbaromfitenyésztők szakmai ismereteinek bővítése céljából. E szép koncepció kivitelezéséhez az illetékes minisztérium elvi hozzájárulását kiharcolta, de a megvalósítását már végrehajtani nem tudta.

Hasznos tevékenysége — amelyben egy élet munkássága koncentrálódott — mindannyiunk számára nemcsak példamutatás, hanem elévülhetetlen történelmi tény, és ezért minden magyar galambtenyésztő nagy tisztelettel áldoz emlékének, születésének 80. évfordulóján.

Szikora András

(Folytatás a 2. oldalról)

is sokkal ritkább, a fej formája, a lábszárak állása és a hátak hosszúsága tekintetében azonban még nagyon sok javítanivaló van mai állományunkban.

A feketék színe is nagyjára jó már, és itt-ott a testnagyság és a forma is kielégítő. A legtöbb hiba a fejek formájában, a hát hosszúságában és a lábszárak állásában van. Kevés az olyan fekete kingünk, amely-nél a függőlegesen álló lábszárak egymástól való távolsága legalább annyi, mint a mellcsont és a talaj

közötti, tehát ahol a széles állás és a mélység egymással egyensúlyban van.

Fajtagyőztesek lettek: Rép László kék hímje 94 ponttal és Simon József kék tojója 94 ponttal. Színgyőztes Okróczki Károly fehér hímje és Budafi Gyula fehér tojója 94—94 ponttal. Kiválóak lettek még: Batta László, Kovács József fehér hímje, Vacsi István fehér tojója és Patek Károly kék hímje 94—94 ponttal. A legjobb típusú vörös, Mátyási János 91 pontos hímje, a legszébb sárga, Bencsik Gábor 94 pontos tojója lett.

Batta László — Rép László